

KATOLIŠKI GLAS

Cena: Posamezna št. L 15
Naročnina: Mesečna L 65
Za inozemstvo: Mesečno L 100

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Poštno ček. račun: št. 9-12410

Leto I. - Štev. 18

Gorica - 1. junija 1949 - Trst

Izhaja vsako sredo

IN ZAČELI SO GOVORITI V DRUGIH JEZIKIH...

Binkoštni praznik pomeni veličastni zaključek Kristusovega odrešilnega dela. Mlado krščansko občestvo prejme božjega Duha Očetovega in Sinovega. Božje kraljestvo sv. Cerkve, ki jo je Kristus ustanovil za ceno lastne krvi iz svoje srčne strani, dobi na binkoštni praznik ne samo končno potrditev, marveč tudi božjo moč vse presvete Trojice. To se očito izvrši v podobi ognjenih jezikov. Podoba jezikov namreč nedvomno znači milost apostolstva sv. Cerkve, da z besedo oznanja delo božjega odrešenja vsem narodom, vsemu človeštvu. Podoba ognja pa vsekakor izraža luč, očistitveno in prenovno, življenje v svetli resnici krščanske blagovesti, ki jo oznanja Kristusova Cerkev, tiste nebeske blagovesti, ki je dana vsem narodom brez pridržka. In da bi ne bilo kakega dvoma, da bi si namreč kakšni »bolj stari in bolj kulturni narodi« v Cerkvi Kristusa vi ne prisvajali kakih posebnih prednosti, je Bog na binkoštni praznik storil čudež, da so apostoli začeli govoriti še v drugih jezikih raznoterih narodov, ki so se tedaj znašli v svetem Jeruzalemu. Kristusova Cerkev je že na svoj ustanovitvi binkoštni praznik tudi na zunaj postala vesoljna, univerzalna.

Kdor bi torej kak sosednji ali v svojem državnem območju živeči tuj narod oviral, da bi ne mogel in celo ne smel v svojem jeziku spoznavati Kristusa Boga in njegovo Cerkev, Kristusa v lastnem jeziku moliti in častiti, kakor se n. pr. sredi 20. stoletja godi beneškim Slovincem, ko jim ni dovoljen niti

slovenski katekizem, verouk in molitev v slovenščini, tak oblastnik greši proti samemu Kristusu, ustanovitelju katoliške (t. j. vesoljne) Cerkve.

Mi krščanski Slovinci, ki smo tri sto let branili Kristusovo vero in krščansko civilizacijo pred turškim polumesecem in ki smo v zadrževanju komunistične brezbožnosti najnovejši čas žrtvovali na tisoče svojih katoliških sinov in hčera, pred vso katoliško in svetovno demokratično javnostjo najodločneje protestiramo proti toli krutemu: nektrščanskemu in nedemokratičnemu ravnanju z beneškimi Slovinci, ko se jim, čeprav so na svoji zemlji že preko 1350 let, hoče z vsemi sredstvi iztrgati materin slovenski jezik, posredno s tem pa vzeti tudi možnost vršitve svojih krščanskih dolžnosti: seznanitve s krščanskim naukom in krščanske molitve. Če se smejo in celo morajo le v domačem jeziku seznanjati s krščanstvom Kitajci, Japonci in Pigmejci v Afriki, zakaj je to zabranjeno beneškim Slovincem? Zakaj so bili s slovenskih župnij prestavljeni slovenski beneški duhovniki in so prisili tujci, ki ne znajo domačega jezika?

Krščanski Slovinci smo večkrat na krščanski in demokratičen način opozorili oblasti v Vidmu na vnebovpijoče krivice, ki se gode našemu, miroljubnemu, krščanskemu slov. narodu v Benečiji. Avselej smo zadeli na gluha ušesa. Opozorili smo jih celo na to, da bodo ta krivični položaj beneških Slovincem sovražniki Cerkve izrabili za komuniz-

tično in protiversko propagando, kar se je na kongresu v Čedadu 1. maja tudi zares zgodilo. Kdo je tega kriv? Kdo bo nosil odgovornost, če se bo med vernimi beneškimi Slovinci razmahnil brezbožni komunizem? Tisti, ki teptajo osnovne pravice krščanstva in demokracije.

Mar naj res sumimo, da bi širjenje komunizma in brezbožstva po Benečiji gotovim krogom prišlo prav, da bi na tak način imeli dovolj pretveza za še bolj brezobzirno raznarodovanje in odrekanje osnovnih človeških pravic? Ne, mi ostali krščanski Slovinci, ki nas z beneškimi Slovinci veže ne samo ista kri in isti jezik, marveč tudi ista krščanska vera in ista katoliška zvestoba sv. Petru, Kristusovemu namestniku, ne bomo nikdar dopustili, niti da bi se po krščanski beneški deželni širil brezbožni komunizem niti da bi država, ki jo po ustavi veže spoštovanje manjšinskih narodov, teptala osnovne demokratične pravice beneških Slovincem. Čeprav živimo v svoji največji narodni nesreči, smo za beneške Slovence že dvignili svoj protest in ga še bomo. Stori bomo vse, da bo krivica, ki se dela beneškim Slovincem, razglašena pred vsem krščanskim in demokratičnim svetom. Za vse pravica! Zahtevamo tudi za beneške Slovence to, do česar imamo Slovinci v vsaki državi pravico kot ljudje in kristjani.

Krščanski Slovinci
v Trstu in Gorici

bi jim dajale plače v zahodni valuti, ker z vzhodno valuto ne morejo živeti na zahodnem področju, saj znaša njihova plača le okoli 2000 lir tedensko ali okoli 10.000 lir mesečno, v zahodni valuti pa bi znašala 40.000 lir. Ker jim oblasti niso ugodile, so stopili v stavko. Nemška komunistična policija je surovo nastopila proti njim in je tudi streljala ter enega ubila, veliko drugih pa ranila. Tako vidimo, da komunisti, ki se pri nas proglašajo za zaščitnike delavcev, zatirajo njihove najosnovnejše pravice tam, kjer so na oblasti in jim dajejo tako sramotno plačo, da z njo ne morejo ne živeti, ne umreti, pa tudi stavkati ne smejo. Lepa svoboda in lep raj se obeta vsem tistim, ki menijo, kako lepo bi se jim godilo pod komunizmom! Komunizem podpira delavce le do takrat, dokler jih potrebuje, da bi z njihovo pomočjo prišel na oblast, potem pa jih neusmiljeno izžema

ter jih oropa vseh človeških pravic.

Šanghaj padel

Kitajski komunisti so po daljših bojih zasedli največje kitajsko mesto, Šanghaj. Nacionalistične čete se še umikajo in se nadalje borijo. Če bodo vse drugo zgubile, se bodo umaknile na polotok Formozo, ki ga je lažje braniti. Nacionalistična vlada je pozvala Čangkajška, naj spet prevzame vodstvo v boju proti komunistom. Zahodne demokratične vlade se že pripravljajo na diplomatsko priznanje kitajske rdeče vlade, ker hočejo z njo trgovati. Res je, da je položaj zelo zamotan, toda v tem se kaže velika nenačelnost v njihovi politiki. Če bodo svet tako prepuščale komunizmu, nazadnje tudi trgovati ne bodo imele s kom, ker bodo rdeči potem lahko tudi njih uničili. Zahod se iz dose-danjih izkušenj torej še vedno ni dovolj naučil.

Iz življenja Cerkve

Proglasitev svetega leta

Na vnebohod 26. maja je sv. oče z vso slovesnostjo, ki je v navadi, proglasil jubilejno sveto leto, ki naj se praznuje prihodnje sončno leto 1950, kot je običaj v sv. cerkvi vsakih 25 let. Papež je ob tej priliki izročil posebnemu svojemu zastopniku msgr. Carinciju pismo ali papeško bulo, umetniško pisano na pergament, s katero proglašajo novo sveto leto. To pismo so potem prebrali v treh glavnih rimskih bazilikah pri sv. Petru, sv. Pavlu in sv. Janezu v Lateranu ter nabili na vrata. Bula, ki je pisana v latinskem jeziku, govori najprej o name-nu prihodnjega sv. leta.

Namen je, da bi ljudje zado-stovali za grehe in se bolj posvetili ter poboljšali, kajti le tako se bodo izboljšali tudi časi. Škofje po vsem svetu pa naj po svoji uvidevnosti poskrbijo, da bodo vsi verniki deležni velikih milosti sv. leta. Sveto leto se bo začelo po stari navadi rimske cerkve letos na božič in se bo zaključilo prihodnje leto na božični dan. (Od božiča do božiča zato, ker je v starih časih rimska cerkev začela leto z božičem in končala z božičem). V svetem letu zadobijo popolni odpustek vseh časnih kazni vsi oni verniki, ki po dobro opravljeni spovedi in sv. obhajilu isti dan ali v različnih dneh obišče-jo štiri velike bazilike sv. Petra, sv. Pavla, sv. Janeza v Lateranu ter Dev. Marije Snežne in v vsaki izmed njih zmolijo po enkrat tri očenaše, zdravemarije ter čast bodi in končno dodajo še en očenaš, zdravemarijo in čast bodi po namenu sv. očeta in zmolijo apostolsko vero.

Omenjene odpustke pa more-jo verniki zadobiti zase ali za duše v vicah tolikokrat, koliko-

krat opravijo omenjena dobra dela.

Končno omenja enciklika še posebne namene, ki jih ima sv. oče s praznovanjem sv. leta: množično povrnitev narodov h. Kristusu, zvestobo sv. cerkvi, čuvanje njenih pravic pred sovražniki, pomirjenje po vsem svetu, zlasti še v Palestini in končno ustanovitev povsod pravičnega in pametnega socialnega reda, v katerem bi najširše množice imele možnost dela in dostojnega življenja.

Kardinal Mindszenty zelo bolan

Kardinal Mindszenty, ki je v ječi v Budimpešti, je zelo bolan. Poslati so ga morali v kazniško jetnišnico. Doživel je živčni zlom, kar je posledica dolgih zasliševanj in mučenj pred procesom.

Praški nadškof svari vernike

Praški nadškof Beran je posvaril češke katoličane, da so v nevarnosti izobčenja iz Cerkve, če sodelujejo s komunisti v boju proti Cerkvi. Opozoril je zlasti ministra Alojza Petra (Petr), ki mu je med drugim pisal: »All veste, kako grešite, če zavajate z napačnimi poročili vernike v svojem tisku, Cerkev pa se ne more braniti in ne more vernikom po tisku povedati resnice?«

Varšavski škof obsojen na ječo

Poljski komunisti so obsodili na šest mesecev ječe varšavskega škota Karla Nemirow, češ da je dal zatočišče dvem osebam, ki so ju komunisti zasledovali, ker sta jim bili nasprotni.

SHOD SKALNICE
bo v nedeljo 5. VI. ob štirih pri
Sv. Ivanu v Gorici.

Razgled po svetu

Konferenca zunanjih ministrov v Parizu

Dolgo pričakovana konferenca zunanjih ministrov v Parizu je že v polnem teku. Zunanji ministri Združenih držav, Anglije, Francije in Sovjetske zveze so določili dnevni red te konferen-ce in se sestajajo vsak dan. Prva poročila o tej konferenci kažejo, da nastopajo zahodne velesile popolnoma enotno. Njihov načrt je, doseči popolno združitev Nemčije pod pogojem, da Sovjeti pristanejo na to, da zajejajo popolno parlamentarno svobodo tudi vzhodni Nemčiji. Ker pa je to malo ver-jetno in ker pač nočejo zapraviti vseh pridobitev, ki so jih že dosegla zahodna področja, so pripravljani na neko gospo-darsko združitev vseh področji, ki naj bi dobila neko skupno gospodarsko organizacijo, kate-tera bi vzporejala trgovino, promet in zveze med vsemi nemškimi področji. Prve dni so skušali zahodni zunanji ministri zvedeti, kakšno stališče zagovarja Višinski. Pokazalo se je, da Sovjeti niso veliko spremeni-li svojega stališča izpred dveh let. Višinski je na konferenci

precej nepopustljiv. Barometer za položaj v Parizu je Berlin, kjer so Sovjeti spet polagoma začeli uvajati zaporo, ki so jo komaj ukinili, tako da je tam nastala popolna zmeda. Sovjeti so celo napovedali manevre pod zaveznikiškim berlinskim letalskim mostom. Amerika ima poleg tega še posebne načrte z avstrijsko mirovno pogodbo. Amerikanci so pripravljeni na izvestno vojno odškodnino, ki bi jo Avstrija (v resnici Ameri-ka) plačala Sovjetom, če ne bi več podpirali jugoslovanskih zahtev. Morda se bodo v tej zvezi pogajali tudi o Trstu.

Tito v gospodarskih težavah

Zaradi gospodarske blokade, ki jo izvajajo kominformistične države proti Jugoslaviji, je zabredel Tito v velike gospodarske težave. Petletka je v resni nevarnosti. Zato se pogaja z zahodnimi državami, da bi mu pomagale. V Beogradu se je mudil znani denarnik Carmelo Castiglioni, ki ga je sprejel tu-di Tito. Pravi, da je Tito zaprosil preko njega pri Medna-rodni banki za posojilo 50 mil-ionov dolarjev, pri ameriških

zasebnih gospodarskih krogih pa bi rad najel še 40.000.000 dolarjev posojila. Kaže, da je za protiuslugo pristal na odškodnino za vso italijansko imovino v Jugoslaviji, ki je bila zaplenjena ali podržavljena. S tem bo Jugoslavija praktično zgubila večino vojne odškodni-ne, katero bi ji po mirovni pogodbi morala plačati Italija. Precej je Titu pomagala tudi ameriška vlada, ki je določila uradni menjalni tečaj za dolar v razmerju 50 dinarjev za en dolar, (kar je silno ugodno, če pomislimo, da je uradni tečaj za italijansko valuto 575 lir za en dolar). S tem se bo tečaj dinarja v zunanji država-h močno dvignil. Verjetno so Amerikanci to storili ne iz ljubezni do Tita, ampak zato, ker si je v laseh s Stalinom.

Stavka berlinskih železničarjev

V Berlinu že dalje časa stavka 12.000 železničarjev. Ti železničarji so zaposleni na sovjetskem področju mesta, stanujejo pa na zahodnih področjih. Prosili so sovjetske oblasti, naj

BINKOŠTNA NEDELJA

Iz svetega evangelija po Janezu

*Jezus je rekel svojim učencem: Ako me kdo ljubi, bo mo-
jo besedo spolnjeval; in moj
Oče ga bo ljubil in bova k nje-
mu prišla in pri njem prebivala.
Kdor me ne ljubi, mojih besed
ne spolnjuje. In besede, ki jih
slišate, niso moje, ampak Očeta,
ki me je poslal. To sem vam
razodel, ko sem bil pri vas;
Tolažnik sveti Duh pa, ki ga bo
poslal Oče v mojem imenu,
vas bo učil vsega in spomnil
vsega, kar sem vam povedal.
Mir vam zapustim, svoj mir
vam dam; ne kakor daje svet,
ga vam jaz dam. Vaše srce naj
se ne vznemirja in ne plaši.
Slišali ste, da sem vam rekel:
Odhajam in pridem k vam. Ko
bi me ljubili, bi se bili razvese-
lili, da grem k Očetu, zakaj
Oče je večji od mene. In zdaj
sem vam povedal, preden se
zgodi, da boste verovali, ko se
zgodi. Ne bom več veliko go-
voril z vami, zakaj vladar te-
ga sveta prihaja; pri meni sicer
nima nič; vendar da svet spo-
zna, da ljubim Očeta in da ta-
ko delam, kakor mi je naročil
Oče.*

Binkoštni dan je nekak rojst-
ni dan katoliške cerkve. V
zametku je bila osnovana že z
izbiro dvanajstih apostolov,
ki so se pod Jezusovim vod-
stvom pripravljali na svoje pri-
hodnje delovanje. Z binkoštni
se pa to delovanje začne pod
vodstvom svetega Duha: dva-
najsteri začno oznanjevati Kri-
stusa križanega; mnogi poslu-
šalci besedo sprejmejo, veruje-
jo; ko se dajo krstiti, tedaj tu-
di formalno pristopijo k novi
verski organizaciji, kateri nače-
luje Peter. Tako dobimo skupi-
no zvestih, ki začnejo novo
življenje po Jezusovih naukih
in priznavajo apostolsko vlado,
v kateri je Peter vidni poglavar
kot namestnik nevidnega in
najvišjega poglavarja, ki je in
ostane za vse čase Jezus sam.
Drobno gorčično zrno je vsa-
jeno na binkoštni dan; v njem
pa je življenjska sila, da se v
poznejših stoletjih razraste v
mogočno drevo.

Ta življenjska sila ni zgolj
naravna, kakršno imajo narodni
in državni organizmi, ampak je
nadnaravno delovanje troedine-
ga Boga. To je razlog, da se
Cerkve ne da zatreti. Ko bi bila
zgolj človeška ustanova, bi
kakor vsak družabni organizem
po daljši dobi opešala in se
polagoma izčrpala, izgubila in
izbrisala. To so njeni nasprot-
niki tudi vedno upali, a vsi upi
so jih prevarali. Zanimivo jih
je opazovati tudi v naših dneh.
Radi sedajo za proforski kate-
der in modrujejo: »Vera se je
preživela, Cerkve se je posta-
rila, človeštvo obrača svoje mi-
sli v drugačno smer, nova doba
prihaja, ko ne bo več ne Boga
ne molitve, ne duhovnika in
cerkve, zgodovina koraka pre-
ko vsega tega v nove razvojne
faze, nova obzorja se odpirajo,
novi časi nastajajo...« Tako mo-
drujejo, ko pa odložijo profe-
sorske naočnike in pogledajo
v svet, vidijo neverjetno, nemo-
goče reči: »Oni univerzitetni
profesor je zapustil moderno
filozofijo in spisal knjigo o

Bogu. Oni ugledni diplomat in
minister govori na katoliškem
shodu. Oni slavni zdravnik ho-
di vsak dan k sveti maši. Dijaki
visokošolci se zbirajo v Katoli-
ški akciji. Gospe in gospodične
iz finih družin se organizirajo
v pobožnih skupinah. Ugledni
protestantje se vračajo k Rimu.
Katoliški misijonarji osvaja-
jo za Kristusa velikanske dežele,
kjer se iz skromnih začetkov
razvija učinkovita organizacija
krščanskega življenja. Papežev
ugled raste v svetu; tudi neka-
toliške države žele imeti z
njim diplomatske stike. Rim je
in ostaja duhovno središče sve-
ta, ne zato, ker je slučajno ita-
lijanski, ampak zato, ker je se-
dež Kristusovega namestnika
na zemlji...

Nevernim modrakom pohaja
potrpežljivost: Cerkve noče
propasti, vera noče izginiti. Od
vseh modernih »obzorij« in
»novih dob« se človeštvo vrača
spet in spet nazaj k evangeliju
in katekizmu, zida cerkve, v
molitvi in v zakramentih išče
poti v neskončnost, išče zveze

z Bogom, ki je neudušljivi-
vo hrepenenje plemenitih duš...
Kaj storiti? Če vera noče pro-
pasti sama od sebe, treba jo
upropasti s silo... Od tod pre-
ganjanje. Moč teme ne more
mirovati. Toda zaman so vsi
napori. Delo troedinega Boga
je zidano na skalo.

Koledar za prihodnji teden

5. junija. NEDELJA. Binkošti. —
Bonifacij, škof in mučenec, apostol
nemškega naroda.

6. BINKOŠTNI PONEDELJEK.
Ni zapovedan praznik. — Norbert,
škof.

7. TOREK. Robert, opat.

8. SREDA. Kvatre. — Medard,
škof. Viktorin, škof.

9. ČETRTEK. Primož in Felician,
mučenca.

10. PETEK. Marijeta (Margareta),
kraljica. Bila je iz angleške kralje-
ve rodbine, nečakinja svetega kralja
Edvarda. Rodila se je v begunstvu
na Ogrskem. Pozneje se je omožila
s škotskim kraljem Malkolmom tre-
tjim. Bila je vzorna žena in vzgoji-
teljica v družini, velika dobrotnica
revnežev in podpornica cerkvenih us-
tanov in naprav. — Kvatrni petek.

11. SOBOTA. Kvatre. — Barnaba,
apostol. Ni bil v številu dvanajstih,
vendar ga med apostole štejemo,
ker je bil zelo delaven spremljeva-
lec sv. Pavla.

Pod novim znamenjem

Dne 11. junija bomo praznovali
važen jubilej, ki ne sme mimo nas,
ne da bi se ga dostojno spomnili.
Ta dan bo namreč preteklo 50 let,
odkar je papež Leon XIII. posvetil
vesoljni svet presv. Srcu Jezusove-
mu. Ta dogodek ima svojo zgodov-
vino, ki je prav, da se je spomnimo.

Pobudo za posvetitev je dala re-
dovnica sestra Marija od Srca Je-
zusovega. Ta žena je bila hči nem-
škega grofa Klementa Drosteja zu
Vichering. Rodila se je v Westfa-
liji 8. sept. 1863. Potem ko je stopi-
la v red Dobrega pastirja, so jo
poslali na Portugalsko v Lizbono in
v Oporto. V tem mestu jo je Bog
obdaril s premočnimi izrednimi
milostmi. Leta 1897. dne 4. junija
se ji je prikazalo Srce Jezusovo ter
ji sporočilo, naj piše sv. očetu, da
želj, naj posveti ves svet njegovemu
Srcu. Sestra je naročila zaupala svo-
jemu spovedniku, ki pa na njene
besede ni nič dal. Prihodnje leto
je redovnica zopet slišala isti glas,
ki ji je naročil, naj vso zadevo
sporoči sv. očetu v Rim.

Spovednik je tudi to pot prezrl
njene besede. Tedaj pa je redovni-
ca hudo zbolela. Spovednik se boji,
da je to posledica njegovega prezir-
anja božjega naročila, zato ji do-
voli, da piše v Rim. Ker sama ni
mogla, je napisal pismo sam; ona
je samo s svinčnikom podpisala.
Junija 1898 je sv. oče dobil v roke
pismo, toda vsej stvari ni zaupal in
je zato čakal. Decembra istega leta
se je Srce Jezusovo ponovno pri-
kazalo sestri Mariji ter ji naročilo,
naj zopet piše v Rim sv. očetu. »Na-
pisala boš, kar ti bom jaz navdih-
vala,« ji je rekel Gospod.

Med drugim je napisala v ome-

njenem pismu: »Po naročilu Naše-
ga Gospoda in z dovoljenjem svo-
jega spovednika in z največjim spo-
štovanjem sporočam Vaši Svetosti
nekaj novih sporočil. Ko je Vaša
Svetost preteklo poletje bila precej
slabega zdravja in so vsi Vaši
otroci za Vas trepetali, me je Go-
spod potolažil in mi zagotovil, da
bo podaljšal dni Vašega življenja,
da boste lahko posvetili ves svet
njegovemu presv. Srcu. Na dan
pred praznikom Brezmadežne mi je
dal razumeti, da bo po tem novem
razmahu češčenja svojega božjega
Srca poslal novo luč nad ves svet.

Morda se bo zdelo čudno, da želj
Odrešenik posvečenje vsega sveta in
se ne zadovolji s posvečenjem Cer-
kve same. Toda On tako srčno želi,
da bi vladal vsem, da bi ga vsi ča-
stili in goreli v njegovi ljubezni, da
hoče, naj mu Vaša Svetost daruje
srca vseh, ki so njegovi po krstu, in
srca tudi vseh, ki niso še krščeni,
za katere pa je vendar dal samega
sebe ter jih poklical, da postanejo
nekoč otroci sv. Cerkve...«

Sv. oče je prejel pismo 15. jan.
1899 ter bil zelo ginjen. Takoj je
naročil kardinalom, naj pripravijo
vse potrebno, da se izvrši želja Srca
Jezusovega. In res, že 25. maja iste-
ga leta je s posebno encikliko An-
num Sacrum potrdil litanijske Srca
Jezusovega in napovedal posvetitev
vsega sveta za 11. junij. Sestra Ma-
rija od Srca Jezusovega ni čakala
tega dneva, ker je par dni prej, 8.
junija, umrla.

Na ta način je torej Jezus sam
pripravil veliko posvetitev vesoljne-
ga sveta Srcu Jezusovemu, ki se je
izvršila na pragu novega stoletja 11.
junija 1899.

S tem korakom je sv. Cerkve za-
ključila dolgo dobo v razvoju če-
ščenja božjega Srca, ki gre od prvih
prikazni sv. Mariji Alakok
preko praznovanja prvih petkov do
posvetitve krščanskega sveta in ve-
soljnega človeštva Srcu Jezusovemu.
Kaj je hotel Kristus s tem?

Predvsem priznanje svojega neo-
mejenega vladarstva. Božje go-
spodstvo nad svetom je ponovno
izraženo v sv. pismu. Prav tako
tudi Kristusova oblast nad vsemi
stvarmi. »Dana mi je vsa oblast na
nebu in na zemlji,« je rekel sam.
(Mt. 28,18) In sv. Pavel izpoveduje:
»Vse je ustvarjano po njem in
zanj,« po Kristusu namreč. (Kol.
1,16). Moderni svet se zoper to ne-
sporno resnico upira, zato pa je
Bog hotel, naj se znova razode-
ne po Srcu Jezusovemu.

Naša dolžnost

Treba pa je, da pri tem aktivno
sodelujejo tudi ljudje, predvsem
laični apostoli, saj duhovniki so že
po svoji službi k temu poklicani,
laični apostoli obeh spolov, organi-
ziran v katoliških in verskih orga-
nizacijah, predvsem v katoliški ak-
ciji, Marijinih družbah in apostol-
stvu molitve.

Ljubezen, ki jo pričakuje Srce Je-
zusovo od kristjanov, ni kaka zgolj
čustvena ljubezen, ki bi se razode-
vala predvsem v obilici molitev,
temveč aktivna delovna ljubezen, ki
naj se razodeva v dejanjih, v akciji.
Tudi se ne sme omejiti zgolj na
posameznike, temveč se mora razte-
zati na vse socialno življenje naro-
dov. Zato je Leon XIII. poudaril v
omenjeni encikliki, da je silno
zmotno načelo, ki ga je proglasil
liberalizem o ločitvi med Cerkvijo

in javnim življenjem, češ da verska
misel ne sme imeti nobenega vpliva
na ljudsko skupnost. To je zmotna
ideja laicizma, ki jo sedaj do skraj-
nosti izvaja brezbožni komunizem,
ko jemlje vsaki verski skupnosti in
vsaki verski ideji vsak vpliv ne sa-
mo na javno, temveč tudi na pri-
vatno življenje posameznikov, ki naj
bi se razvijalo izven območja vsake
verske misli pod absolutno kontro-
lo brezbožne države. Tako lahko
rečemo, da izvaja sodobni komuniz-
em samo logične posledice liberal-
nega načela laicizacije. Zoper to pa
je samo eno sredstvo: privatno in
javno življenje znova prepojit s kr-
ščanskimi načeli, posameznike in
javnost znova pridobiti za Kristusa.
In tu so zopet poklicani laiki s
svojimi organizacijami.

Zato mislimo, da bi moral biti
sad, ki ga v danih razmerah sv. oče
pričakuje od praznovanja tega pet-
desetletnega jubileja in za katerega
je ukazal, naj molijo člani apostol-
stva molitve ta, da bi po vseh na-
ših farah vstale verske in katoliške
organizacije. Začeti pa bi morali s
prvo, ki je najbližja Srcu Jezusove-
mu, z apostolstvom molitve, ki naj
se upelje v tem letu v vsako slo-
vensko faro na Goriškem in na
Tržaškem.

Nameni A. M. za mesec junij

SPLOŠNI: Da bi se s pridom
praznovala 50letnica posve-
čenja človeškega rodu presv.
Srcu Jezusovemu.

MISIJSKI: Da novokrščence
na Japonskem.

ŠKOFIJSKI: Da bi se apostol-
stvo molitve razširilo po vseh
naših župnijah.

Iz nekdanjih časov — za naše dni

2. Josip Evgen Kovačič

Mož se je rodil leta 1808. v
Čatežu pri Brežicah. V Ljubljani
je dovršil gimnazijo in licej
ter stopil nato istotam v bogo-
slovje. V ljubljanskem bogo-
slovju se je navdušil za čuda-
škega profesorja starega zaka-
na dr. Zupana. Ko so tega ču-
daka izključili iz učiteljskega
zboru in mu določili za prisilno
bivanje Celovec, je naš Josip
Kovačič zložil posebno himno
na čast temu svojemu profe-
sorju z naslovom: Vivat Supan.
Pesem je zložena v težkem in
neumljivem slogu Zupana same-
ga in obsega 10 kitic. Vsak
stih se začne s črkami teh
dveh besed. Še kot bogoslovec
je stopil v krog Čebeličarjev.
Leta 1832. je v drugem zvez-
ku »Čebelice« priobčil pesem
»Modri pivec« in leta 1833.
v četrtem zvezku pesem »Soln-
ce«. Skoraj najlepša pa je nje-
gova bolj po narodno zapeta
»Torba dijaka«.

Tu pa naenkrat njegovo pes-
nikovanje utihne. Ukinil pa je
istočasno za celih 25 let vsako
slovensko pisateljstvo. Kaj se
je med tem zgodilo? Kovačič
je bil po novi maši leta 1835.
sprejet v tržaško škofijo in je
postal v Trstu osebni kaplan
škofa Ravnikarja in ordinari-
ni tajnik. — Nato je bil nekaj
časa župnik v Zminju, dokler
ni bil leta 1847. imenovan za
župnika in dekana v Dolini. Le-
ta 1851. je postal ljudskošolski
nadzornik v Trstu. Leta 1855. je
dobil kanonikat pri stolni cerk-
vi sv. Jušta in kot tak je umrl
leta 1867.

Točno po 25 letih molka je
zopet prejel za pisateljsko pe-
ro. V tem času se je v njem
izvršil popoln duševni pre-

obrat. Nič več ni v njem Zupa-
novega duha, še manj pa volje
po pesnikovanju. Mož je dozo-
rel v pristni pobožnosti in v
globokem cerkvenem duhu.

Prvič ga zopet srečamo leta
1858. v Slomškovi »Drobtini-
cah«, katerim je postal zvest
sotrudnik do smrti. Leta 1858.
je priobčil spis: »Sv. Cene in
Justina, mučenika tržaškega
mesta«. Nato slede leto za le-
tom nabožni in zgodovinski
spisi izpod njegovega peresa.
Nad vse zanimivi pa so njegovi
životopisi. Če izznamemo živ-
ljenjepis Valvasorja, sta pa
življenjepisa: »Matevž Ravnika-
r, škof tržaški« in »Jožef
Walland, goriški višji škof in
metropolit izvenredne važno-
sti, ker je pisatelj zajemal iz
sodobnosti in iz osebnih stikov.
Življenjepis Ravnikarjev je zelo
lep in zanimiv tako, da ga je
Šček leta 1926. malo popravil-
jenega priobčil v Koledarju
»Gor. Mohorjeve družbe«. Po-
polnoma v Slomškovem slogu
je popisal življenje pobožnega
istrskega kmeta Antona Klaja.

Josip Evgen Kovačič je po-
sebnost zaslužen za slovenske
ljudske šole v Trstu. Njega la-
hko imenujemo prvega organiza-
torja slovenskega šolstva na
Tržaškem. V ta delokrog sega
tudi njegov spis: »Od sloven-
skega bitja v začetnih ljudskih
šolah Teržaških«.

V rokopisu je ostala »Zgodo-
vina Teržaške škofije« in pre-
zgodnja smrt je kriva, da ni
zaključil lepega spisa: »Jezuiti«.

Kakor je mož začel s pesni-
kovanjem, tako je tudi končal
s sonetnim vencem, ki nosi
akrostihon »Pius Nonus«.

Njegove kosti čakajo vstaje-
nja v Trstu pri sv. Ani.

Socialna šola

STAVKE

Kadar delavci in nameščenci izčrpajo vsa milejša sredstva za dosego svojih upravičenih zahtev in jim delodajalci še vedno nočejo ugoditi, se smejo poslužiti svojega najmočnejšega orožja: stavke.

Stavka je torej dovoljena, kadar služi kot skrajno sredstvo za dosego upravičenih delavskih zahtev. Danes so stavke dovoljene v demokratičnih državah, niso pa dovoljene v Sovjetski zvezi in njenih podložniških državah. Komunistične vlade namreč menijo, da so delavci pri njih že dosegli višek sreče in blagostanja ter zato stavke prepovedujejo. Delavci pa so tam — kakor vemo — tako srečni, da nimajo ne šivank, ne gumbov in drugih najnujnejših potrebščin.

Kadar delavci stavkajo, to je ustavijo delo, hočejo podjetje prisiliti, da jim poviša plače ali ugotovi kakim drugim zahtevam. Če je podjetje čisto zasebna stvar, škoduje stavka samo lastnikom podjetja. Drugače pa je, če stavkajo nameščenci in delavci v podjetjih javnega značaja, kot n. pr. železničarji, delavci v elektrarnah, plinarnah, vodovodih, prodajalci nujskih življenjskih potrebščin itd. Pri taki stavki ima škoda širok krog ljudi, ker mu manjka prevoznih sredstev, plina, elektrike, vode, kruha itd. Zato je treba pri takih stavkah poleg zahtev socialne pravičnosti in ljubezni upoštevati tudi javno korist. Tako vidimo, da so nekatera podjetja takega značaja, da so za široko javnost neobhodno potrebna in se je treba pri

njih po možnosti stavk izogibati. V takih primerih mora predvsem javna oblast skrbeti, da bodo koristi delavcev zaščitene tako, da jim ne bo treba stavkati.

Kakor vsak spor, tako se da-jo tudi mezdni spori odstraniti z raznimi sredstvi. Le če ta sredstva res ne zaležejo, so pri upravičenih delavskih zahtevah primerne stavke. Tako sredstvo so posebne poravnalne komisije, v katerih so zastopniki delavcev, industrijcev in države. Vsak mezdni ali drugi spor med delavci in podjetniki naj pride najprej pred to komisijo, ki ga skuša rešiti in ga lahko v večini primerov tudi reši. Odločitve teh komisij morajo biti za podjetnike in delavce obvezne.

(Dalje)

K volitvam na Tržaškem KAKO BOMO SLOVENC VOLILI?

Za Vidalijske kominformiste? Ne! To je surovi komunizen, ki ga odklanjamo. Je najmodernejši način potujčevanja naših ljudi. Mi smo proti vsakemu potujčevanju.

Za Babičovo stranko? Tudi to je čisti komunizem, ki uči, da narodnost ni nič, akoprav se Slovencem predstavlja v narodnih barvah. Odklanjamo vsak komunizem.

Za socialiste? Tudi socializem je bil v preteklosti sredstvo potujčevanja naših ljudi. Tudi socializem je popolnoma brezverski. Noben zaveden Slovenec ne bo volil te stranke.

Ali naj volimo kakšno drugo italijansko stranko? Da bi svoje glasove dali preganjalcem našega jezika? Da bi poljubili palico, ki nas je tepla? Za nobeno ceno ne!

Volimo edinole SLOVENSKO NARODNO LISTO! Tako in samo tako bodo vsi slovenski glasovi prišli v korist našim narodnim zahtevam.

Ne bojmo se nikogar in ničesar! Volitve so popolnoma svobodne in tajne!

KRISTJANI IN VOLITVE

Bližajo se volitve za občinsko upravo na tržaškem ozemlju. Dogodek je pomemben, ker že četrto stoletje ni bilo v deželi volivne svobode. Pomemben je, ker pri svobodnih in tajnih volitvah ljudstvo s svojimi glasovi odločuje, komu naj se zaupa javna uprava.

1. Z volivno pravico je zvezana tudi moralna odgovornost. Ko so vladali kralji in cesarji, so imeli pred Bogom in vestjo dolžnost dati pravične postave in imenovati poštene moške za svoje namestnike in sodnike. Če je cesar to dolžnost zanemaril, se je hudo pregrešil pred Bogom, kateremu smo vsi odgovorni. Dandanes pri svobodnih volitvah tudi ljudstvo odločuje o tem, kdo bo vladal v deželi ali občini. Zato je vsak volivec pred Bogom odgovoren za svoje volivno dejanje in

nehanje. Če bodo volivci modro in krščansko izbirali, bo imela občina modro in krščansko upravo, če bodo slabo izbirali, bodo slabo izbrali in slabo imeli.

Napačno bi ravnal, kdor bi rekel: Jaz se ne mešam v to, jaz ne grem volit, naj drugi izvolijo kakor jim drago. — Pred Bogom bi se pregrešil cesar, ki bi dejal: Jaz ne bom vladal, jaz se ne mešam v to, naj naredi drugi, kakor jim je volja. Cesar je imel dolžnost brigati se za vladne posle, v moderni dobi pa ima volivec (in volivka) dolžnost iti na volitve in s svojim glasom pomagati dobri stvari do zmage, da se bo v deželi in občini gospodarilo kakor Bog velevala. Če je volivec izobražen in žaveden, tedaj dobro ve, kako zelo važen je tudi njegov glas; zato bi storil velik greh, če

ne bi šel volit.

2. Katoličan, ki mu je mar zveličanje njegove duše, ne sme pri volitvah glasovati za tako stranko, ki je veri in Cerkvi sovražna. Če stranka javno uči, da ni Boga, da je človek samo bolj razvita opica, da po smrti ni nobenega življenja več, ne plačila ne kazni, če oznanja, da so krščanske resnice same pravljičice, da so duhovniki samo sleparji in izkoriščevalci ljudstva — potem pač ne boš dal svojega glasu takli stranki? To bi se reklo dati hudiču palico, naj Boga udari.

Seveda ob času volitev stranke vse dobro obetajo. Vse stranke brez izjeme obetajo tudi, da bodo spoštovali svobodo vere in vesti. Kristjan, ne verjemi praznim obljubam! Stranka se bolje spozna po delih kot po besedah. Glej na dela

in sodi po delih! Če stranka svojim pravilno vpisanim članom brani krstiti otroke; če od njih zahteva civilno poroko; če jim brani obiskovati redno službo božjo; če tam, kjer ima vladno moč že v rokah, razganja samostane, vlača duhovnike po ječah, zapira nadškofe in kardinala, goni dušne pastirje na prisilno delo, ovira pouk krščanskega nauka, napada in pobija župnike in kaplane; če ob nedeljah in večjih praznikih nalašč goni ljudi na težka dela, če na veliki petek prireja plesne zabave in mesne pojedine — ali boš volil tako stranko? Samo, če si že popolnoma od vere odpadel, boš dodal še ta smrtni greh, ki bo ostal na tvoji vesti.

Brezbožna stranka je morda na svojo listo stavila imena uglednih mož, da bi volivce premotila. Vedite, da volivec predvsem daje glas določenj stranki. Posamezni poštene možje ne bodo nič pomagali, da bi se stranka poboljšala, ker ona ima svojo glavo in svoje korenine daleč od nas. Ne daj se varati!

3. Dokler so strankarske razlike čisto svetnega značaja, se Cerkev ne mara spuščati v njihove prepire. V pogledu narodnosti imajo slovenski volivci neomejeno pravico, da volijo slovenske moške in prav je, da volijo slovensko-narodno. Cerkev

noče, da bi ji kdo očital, da nasprotuje malim narodom. Cerkev obsoja samo tiste stranke, ki so očitno brezbožne in veri sovražne, pa naj si bo pri enem narodu ali pri drugem.

4. Berite in širite katoliški tisk. Ta naj vam v teh dneh kaže pravo pot, da boste boljše umeli načela, ki naj vas vodijo pri tako važnem volivnem opravilu. Seznaniti se morate tudi z volivnim postopkom, da boste mogli pravilno in veljavno oddati svoj glas.

5. Ne moremo vam zadosti naglasiti, da so volitve popolnoma tajne. Nihče ni nikomur dolžan povedati, za koga misli glasovati ali za koga je glasoval; niti mož ni dolžan ženi povedati, niti žena možu. Če si kak brežbožni stranki obljubil, da boš glasoval zanj, vedi, da te taka obljuba prav nič ne veže, niti v tem slučaju ne, če si prejel kako nagrado. Če ti nagrado ponudijo in je ne moreš odkloniti, ne da bi izdal volivno tajnost, tedaj lahko sprejmeš nagrado, dolžan pa nisi dati jim glasu. Take so postavne določbe. Pazi tudi, da ti kak družinski član pred volitvami ne skrije volivnih listin.

Volj po vesti in boj se edinole Boga!

Tržaški Slovenci, spolnimo svojo dolžnost!

Volitve so pred vrati in ta ali oni morda še premišlja, kaj naj bi napravil. Ali bomo volili? Odgovor je popolnoma jase: vsi zavedni tržaški katoliški Slovenci bomo volili! To je naša sveta dolžnost. Kdor ne voli, prepušča usodo slovenskega naroda v Trstu komunizem in italijanskim strankam. Kako bomo volili? Kakor nam narekuje naša vest. Voliti bomo samo Slovensko narodno listo, ki ima za znak lipovo vejico in helebardo. Na tej listi so tudi naši katoliški kandidati, na nobeni drugi listi pa naših kandidatov ni! Slovenska narodna lista je popolnoma samostojna na narodna lista, ki nima nikake zveze ne z brezverci, kot bi nam nekateri radi očitali, da bi zmešali ljudi in prav tako tudi nima nikake zveze z demokristjani, ker so oni italijanska stranka, mi pa smo in hočemo biti Slovenci.

Kako bomo volili?

Voliti sme samo tisti, ki je dobil na dom volivno potrdilo, na katerem je napisano, kje je njegovo volišče. To volivno potrdilo ima kupon, ki ga bo odrgal predsednik volivnega urada, ko volivec ali volivka voli. Zato ga mora vsakdo vzeti s seboj. Prav tako mora vsakdo imeti pri sebi osebno izkaznico

ali kak drug dokument s sliko, izdan od javne oblasti. Kdor volivnega potrdila ne bi prejel na dom, naj ga nemudoma dvigne pri mestnem volivnem uradu v ul. Diaz, št. 23, tretje nadstropje.

Na volišču bo dobil vsakdo volivni listek (glasovnico). Na njem so volivni znaki posameznih strank. Naš znak — lipova vejica s helebardo — je na desni strani tretji od zgoraj. Ta znak bo vsak v posebnem prostoru, kjer ga nihče ne bo videl, s svinčnikom prečrtal. V srednj glasovnici so štiri prazne črte. Te črte so za tako imenovane preferenčne glasove. Lahko se zgodi, da kak volivec želi, da bi nekateri kandidati bili gotovo izvoljeni ne glede na vrstni red uradno predložene liste. V ta namen so te štiri črte, na katere lahko vsak napiše imena tistih, za katere želi, da bi bili zagotovo izvoljeni. Ko je to končano, se odda volivnica na določeno mesto, ki ga bodo vsakemu pokazali.

Naša naloga

Slovinci imamo po 25 letih prvič priliko, da pokažemo svojo življenjsko moč po tolikih letih zatiranja. Te prilike ne smemo zapraviti. To bi bil največji narodni greh. Ker je res čisto slovenska samo ena lista,

PIERRE L'ERMITE

Kako sem ubila svojega otroka

V patronažu so govorili o Marmousetskem posestvu kot o starodavnih pravljicah. Vsi odrasli so že bili tam.

V Marmousetskih so dobivali na pretek mleka in masla, videli so teličke in krave in konje. Ob žetvi so pomagali na polju, lovili postrežbo in delali izlete na goro. V Pariz so se vrnili rdečih lic, utrdili so si noge in popolnoma prenovili moze.

Za one, ki so morali čez počitnice ostati v Parizu, je bilo poletje še hujše kakor zima, ker takrat so vsaj vsi skupaj prezebali.

To je župnik dobro vedel, zato

si je prizadeval, da bi kolikor mogoče pravično izbral one, ki bodo šli na počitnice.

Gospa Yholdy je gledala svojega sina, kako je hodil okoli dečkov, kateri niso bili sprejeti — otroci so takim rekli, da so »izgubljeni« — jih tolažil in jim šepetal na ušesa, da se bo morebiti dalo še kaj sprejeti, preden bo odpotoval prvi oddelek, da jih bo šlo brez dvoma več na počitnice ali pa se bo že kako uredilo. Ko pa je potegnil svoj bel robček in z njim dečkom brisal solze, se je kar tresla od ljubosumja in gnusa. Hu, ali so ti ušivci res že tako osvojili njenega sina!

Toda prizadevala si je, da se ne bi izdala in da ne bi Dominik opazil, kaj se godi v njej. Delala se je celo, kot bi se ji smilili otroci; po tignila je Dominika na stran in mu namignila, da je pripravljena pomagati, da bo šlo neka več otrok na

počitnice, ako ne morejo iti samo zavoljo denarja.

Dominik je že sam dal precejšno vsoto v ta namen, ko pa je slišal, da hoče tudi mati nekaj primakniti, mu je srce zaplalo od radosti. Bolj kot denarja se je razveselil misli, da se je mati mogoče vendarle predurila in da mu poslej ne bo več nasprotovala.

Mogoče je sedaj tudi njo »privezal« dobri Bog? Si je mislil sam pri sebi; tako so govorili njegovi tovariši v patronažu, s katerimi se je že dodobra sprijaznil.

Tako mu je dala pet sto frankov, za katere se ji je župnik posebej zahvalil, preden sta odšla.

In počasi so v lepi vili na Elizejskih poljanah vedno več govorili o organizacijah, o patronažu, o revnih dečkih, o počitniških kolonijah, o četrtinskih kartah na železnici in o drugih zadevah velike župnijske

družine.

Dominik je povsod, kjer je bil le količkaj poznan, skušal doseči kakšno ugodnost za otroke, izposloval jim je znižano vožnjo na železnici in dosegel, da so dobili ceno vse potrebščine, ki so jih vzeli s seboj na deželo.

Tudi ujec ni hotel biti zadnji. Domislil se je nekega svojega znanca, ki je imel tovarno za čokolado, in pri njem za majhen denar naročil toliko čokolade, da je bilo dosti za vse tri skupine. Ker je tudi on hotel imeti kakega prijatelja v patronažu, je kupil celo zalogo platnenih čevljev in jih izročil dečkom.

Dominik je kar poskakoval od veselja. Zdal pa ni storil v patronažu samo kakšnega neznanega dobrega dela, marveč mu je Bog vrnil krasen bankovec za ubog majhen novček. Mater in ujca je zagrabila

ona božanstvena omotica organizacij in Dominik je bil najbolj srečen, da je lahko na glas izrekel vzvišene misli o svojem poslanstvu. Govoril je o svojem vzoru in pel o svojih sanjah... Patronaž je bil pretesan, otroci so se gnetli še na dvorišču, ker niso mogli vsi v dvorano. Kadar pa je bila kakšna predstava ali kino, je bil tak naval, da se je bilo bati nesreče, ko se je tisoč dve sto ljudi natlačilo v dvorano, v katero bi jih šlo po pravici komaj polovica... Kaj bi bilo, če bi nastala kakšna zmešnjava!

Dominik je menil, da bi bilo dobro tudi starše pridobiti; za to pa bi bilo treba primernih prostorov; najprej dvorano za ljudsko svetovalnico, zraven sobo, v kateri bi imeli zavetje revežev, dalje oddelek za dojenčke onih mater, ki morajo ves dragoceni dan delati po uradih in pisarnah...

to je Slov. narodna lista, moramo vsi kot eden glasovati za to listo. A to ni dovolj! Sleherni Slovenec in Slovenka sta dolžna nele voliti, ampak delati, da bodo volili tudi drugi, in sicer da bodo tudi drugi dobro volili.

Slovenska narodna lista se poteguje samo za slovenske glasove. Za slovenske glasove se pa potegujejo tudi nekateri drugi. To so predvsem Vidalijski komunisti; toda njihova stranka je čisto italijanska komunistična stranka in je noben poseben in zaveden Slovenec ne more voliti, ker je prvič protislovenska in drugič neslovenska. Isto velja za Babičovo ljudsko fronto, katere nosilec sploh ni Slovenec in je po vrhu komunist. Tema strankama oddani glasovi so torej za slovensko stvar zgubljeni. Prepričani smo, da nam o drugih strankah sploh ni treba govoriti, ker so pač italijanske. Tisti, ki so za neodvisnost ali »indipendenco«, naj prav tako volijo Slovensko narodno listo, ker je ta lista prvič slovenska in drugič za neodvisnost Tržaškega ozemlja.

D o p i s i

Brici pišejo Tržačanom

Bratje! Iz radija vemo, da ste pred volitvami. Razne stranke vas snubijo z najlepšimi obljubami. Boste trezni in ne pustite se varati! Zdi se nam nemogoče, da bi kdo izmed vas volil za katero koli izmed italijanskih strank. Za vas bi bilo to samomor, za nas pa podpis naše smrtno obsodbe. Ali se ne zavedate, da imamo vsi mi oči uprte na svobodni Trst kot na simbol svobodnega življenja?

Pa boste morda volili za komuniste Vidalijskega ali Babičevega tipa? Pridite v našo šolo! Učite se iz naše nesreče!

Bratje! Prislunite našemu klicu, premislite naše gorje, da se rešite sličnega pekla! Tudi mi nismo pred dvema letoma verovali Vipavcem iz cone B, ko so nam pravili, da jim je hudo pod komunistom. Danes čustimo to na lastni koži in vas opozarjamo, da ne zablodite v isti pekel. Ali mora res vsaki slovenski človek posebej butniti z glavo ob zid, da bo veroval, da to ni zdravo? Zato ne verjemite komunističnim obljubam, ampak naš stranski stvarnosti!

Štandrež

V nedeljo 29. maja smo imeli pri nas prvo sv. obhajilo. Svečanost, ki je bila prirska in ganljiva, je nad vse pričakovanje lepo izpadla. Prav tako je prekrasna procesija s kipom Matere božje, ki se je vršila zvečer ob osmih, zajela vso vas. Procesije se je udeležila velika množica. Okna so bila razsvetljena in okrašena, zvonovi so peli svečano, cerkev in Marijin kip sta bila okusno ozaljšana. Povrh vsega še ubrano petje. Prav hvaležni smo g. župniku za spodbudno duhovno veselje.

Torej še enkrat: nemudoma vsi na delo za zmago Slovenske narodne liste med slovenskimi volivci!

V okoliških občinah

Kar se tiče okoliških občin, kjer bodo volitve 19. junija, velja isto. Kjer je vložena Slovenska narodna lista z lipovo vejico, bomo vsi glasovali za to listo. Kjer te liste ni, mora vsak zaveden in pošten Slovenec glasovati proti vidalijscem in titovcem, torej za neodvisne liste (Dolina, Repentabor, Zgonik). Tudi v teh občinah morajo zmagati čisto slovenske liste, katerim ne ukazuje ne Togliatti in ne Tito.

Kdor hoče dobro sebi, svojcem in svojemu narodu, bo tako volil. Če bomo Slovenci pri teh volitvah pokazali svojo moč, ne bo mogel nihče več poročati, da ni tukaj gibanj, ki si želijo samostojnost in neodvisnost Trsta in prav tako ne bo mogel več nihče trditi, da smo tukajšnji Slovenci privesek kake rdeče strahovlade.

hajali s kamijoni v vas, nasilno pobirali naše može in fante ter jih pošiljali v notranjost v »Battaglioni specialni«. Dne 23. maja so pridrveli v Šmartno, Kozano, Vipolže, Medana kamijoni. »Vsaka vas mora dati najmanj 25 mladincev in mladink za sekanje gozdov!« Vsi smo skočili pokonci! Nikoli! Toda oboroženci so potegnili na dan dolge liste in prebrali imena žrtv: 14 letne deklice in fantiči so bili tudi med njimi. Vihar, orkan razburjenja. In videli smo prizore, kako so matere stiskale na prsa svoje otroke, a brezsrčni oznoveci so jih pograbili in vrgli na kamijone; videli so 16 letnega mladence, ki je bežal proti meji, proti Italiji, partizani pa za njim. Zgrabili so ga in vrgli na kamion. Jokale in rjule so žrtve na kamionih, solzili so se vsi sorodniki krog vozil in sikali: »Hujši ste od fašistov! Otroke nam ugrabljate! Zločinci!«

To se je dogodilo dne 23. maja leta 1949 v Brdih.

Zato danes Brici pravimo: »Niti sonce ne sije več kot nekdanj!«

Novice

Goriški občinski svet

V ponedeljek 30. maja je imel goriški občinski svet na Gradu svojo četrto sejo. Dnevni red ni bil tako obširen kakor druge kratke in je seja trajala samo od štirih popoldne do devetih zvečer. V svojem poročilu je g. župan omenil tudi predstojajoči obisk predsednika Einaurja, ki naj bi bil že 6. junija, o katerem pa nima še nobenega uradnega poročila. Sklep občinskega odbora, da se za popravilo ceste od mestne klavnice skozi Štandrež do Sovodenj določi 2.600.000 lir, je bil odobren. Delo bo oddano na javni dražbi. Upamo, da bo kmalu izvršeno delo, ki je prav klicalo po popravilu, saj je omenjena cesta v obupnem, skoro nerabnem stanju. V zadevi je večkrat posredovala tudi Slov. dem. zveza in je bila ureditev ceste sedaj v občinskem svetu soglasno sprejeta. Glavno točko dnevnega reda je tvorilo vprašanje o ureditvi položaja občinskih nameščencev, ki se je obravnavalo v tajni seji.

Električna luč za Št. Maver

Družba Selveg, ki dobavlja Gorici in okoličnim elektriko, bo izvedla tudi napeljavo električne luči do šole v Št. Maveru. Najprej bo postavila v Pevni na križišču, kjer se odcepi od glavne ceste cesta proti Podsobotinu in Št. Maveru transformator. S postavitvijo tega transformatorja pričnejo te dni. Ravnatelj Selvega, inž. Perko, je izjavil, da bo napeljava v juliju dovršena.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

ZANKKE UGANKE

UREDNIK: DOMEN

Rešitev ugank iz 14. številke:

- 6) Domine:
Iz Gorice.
 - 7) Črkovna podobnica:
Velik grom, majhen dež.
 - 8) Besedna uganka:
Domovina, ti si kakor zdravje.
 - 9) Tržne cene:
Katoliški glas.
 - 10) Črkovna skrivalica:
Črka »t«.
- Dobili smo več pravih rešitev. Le vztrajno naprej!

NOVE UGANKE:

11 ŠTEVILNICA (Domen)

12345
156572189

V številkah je ime slovenskega skladatelja. Za ključ: 1235, pijača; 7215, pijača; 98423, zlat denar; 126 čut.

12 LENOBA V UGANKI (R. S.)

A	B	C	Č	D
A len	B opo	Č akm	n.	
C jor	A oba	B čas	Č alu	
D doh	C evš	A gre	C ida	
pr.	D iti	Č čin	B tak	

„Demokracija“

»Demokracija« se je kakor znašno preselila v Trst in se tiska tam v slovenski tiskarni »Adria«, ki so jo ustanovili goriški in tržaški narodnjaki. Tekoči teden bo zaradi volitev izšla »Demokracija« dvakrat: v sredo in v soboto.

Občni zbor „Slovenskega sirotišča sv. Družine“ v Gorici

bo dne 7. junija ob 4^{1/2} popoldne pri podpisnem. Dnevni red: 1. odobritev računov za l. 1948; 2. volitev novega predsednika namesto veleč. g. dr. M. Toroša; 3. poročilo o vprašanju beguncev, naseljenih v zavodu; 4. poročilo o zdravstvenem stanju; 5. slučajnosti.

Za odbor
dr. A. Pavlica, podpredsednik

MESEČNI SESTANEK ZA MOŽE IN FANTE

bo v soboto 4. junija ob 8h zvečer v prostorih Mar. družbe Riva Plaza zuta 18/I. V nedeljo ob 8. zjutraj bo zanje sv. maša pri sv. Ivanu.

13 ZASTAVICA (R. S.)

Jaz sem iz lukenj narejena, držim vseeno kar se dá; iz srede mi odpade ena, razpadem brž na kosa dva. Kdo sem?

O. črkovni podobnici. V nji iščemo besede, ki so skrite v načinu postavljanja in razvrščanja posameznih črk kakor tudi njihov razmerja med seboj. Poseben trud za njeno zunanjo obliko ima poleg zastavljavca tudi črkostavec, ki mora izbirati črke in uporabljati in sestavljati razna znamenja. Tu podam nekaj skupin, ki določajo razmerje črk. V isti uganki najdeš večkrat izraze iz vseh teh skupin.

1. Položaj črk. To razmerje določajo primerne besede. Napišemo le nekaj bolj znanih: upognjen, nagnjen, raven, pokonci, ležeč, na tleh, nasproten, narobe itd. N.pr.:

nje (Gornje Ležeče) JE (Nagnjenje)
svoj (To je narobe svet.) NA (Ravenna).

2. Premikanje črk s krajevnimi prislovi. To razmerje črk tvorijo naslednje besede: gori (kvišku), doli (navzdol), spodaj (pod), spredaj, vzadi, nad (na), spodnji (nižek), tukaj (tu), tamkaj (tam), notri, zunaj, visoko, blizu, daleč, pri, ob strani, prej, potem, predno itd. N. pr.

$\begin{matrix} \text{č}^{\text{a}} \text{n}^{\text{e}} \text{V} \text{dah} \text{O} \text{i}^{\text{a}} \text{i}^{\text{n}} \text{a} \end{matrix}$
(Goričane pri Medvodah.) (Tu gorica, tam dolina.)

časi tudi š de liže | s že, že, že.
(Tudi po časi daleč prideš.) (Spredaj liže, zadaj strleš.)
(Konec prihodnjic) Domen

Darovi za „Kat. glas“

Zbirka za kat. tisk. 15. 5. 1949 v Trstu: salezijanska cerkev 2235; Dolina pri Trstu 3120; zbirka pri šmarnicah v Gorici 6671; N. N. 100 lir.

Bog plačaj!

Darovi za „Slov. sirotišče“

Prezvišeni knez nadškof dr. Karol Margott nam je poslal za velike končne praznike 2500; trgovka v Gorici 100; N. J. 100; N. A. 150; neka zbirka 135; N. N. čitatelj »K« toliškega glasa« iz Števerjana 240; izkupiček »Sejavca« 500; M. P. 200; J. G. 50; neimenovana 100.— lir
Srčna hvala in zagotovilo molitve!

NIČ NE DE.

»Doto dobij hči šele po moji smrti.«
»Nič ne de, tedaj jo poročim za zdaj iz ljubezni.«

ALI JE DOMA?

»Ali je doma g. Palčič?«
»Da.«
»Hvala. Prišel bom, kadar ga ne bo doma.«

»Kaj pa hočeš s tem?« vpraša ujec?

»Spomnil sem se, da je poleg našega posestva krasen prostor, saj veste, kje mislim, ona zapuščena tvornica. Tam sta dve ogromni lopi, ki bi se dali izvrstno prenamenjati za telovadnico in društveno sobo pa še za kakšne pisarne, ki bi jih bilo treba le še odnotraj nekoliko urediti... Lahko bi napravili tudi kapelico, o kateri gospod župnik vedno sanja. Kako bi bilo lepo, ko bi bila sredi patroneža kapelica, kamor bi hodili otroci moliti. — Samega Boga bi imeli v svoji sredi! Oj, mamica, saj veste, kako srečen in vesel je človek, kadar ima poleg sebe svojega največjega prijatelja!«

»Da, da, seveda!«

»Koliko pa bi stala ona tvornica?«

»Mislim, da ne preveč. Za kakih dve sto tisoč frankov dobimo zem-

ljišče in poslopje, ki je vredno najmanj štirikrat toliko.«

Matj. in ujec sta se spogledala. Če bi ju bil Dominik tedaj motril, bi lahko marsikaj opazil in videl, kako sta se prestrašila njegovih besed...

»Dve sto tisoč frankov!« je ponavljal zvečer ujec, ko sta se menila z gospo Yholdy. — »Presneto, vašemu sinu se pa nič ne smili denar! Dve sto tisoč frankov! Pa bi jih takoj dal iz žepa, če bi mu kaj ostalo ali ne. Kakor da se tisočaki pobirajo na cesti! O, ti fante ti, kaj mu pride v glavo! Saj je že čisto ob pamet. Zagazil je v blato, kjer se mu zmerom bolj udara! Župnik dela z njim, kar hoče. In če ga ne boste ostré prejeli, vas bo ta duhovniški vajenec še zatl. Razumete? Naj zadnje bosta morala še prosjačiti, ako mu pustite na voljo. Danes ho-

če imeti dve sto tisoč frankov, jutri jih bo hotel že milijon ali dva. Koliko jih pa imata? Samo malo naj šari, pa bosta kmalu na koncu s svojimi milijončki!... Zadnji čas je, Roza, zadnji čas!«

Gospa Yholdy je poslušala. Še nikdar ni bila v takih skrbeh.

»Še mesec dni počakajmo, da odpravi svoje otročaje!«

»Potem pa kar s sekiro!«

»Da, s sekiro, tudi jaz sem istih misli. Poiskati bo treba kakšen osamljen in oddaljen kotiček ali pa kakšen otok, kjer bo odrezan od vsega sveta, da bo nekaj časa prebil v miru in sam zase. Mir in samota sta najboljša zdravnila za take, ki so bolni na živcih, in za norce. Strašna je ta beseda, toda njega se je prijela mistična norost, ki ni nič manj nevarna kakor vsaka druga.«

»Dobro, dobro, samo da si ne bo dopisoval z župnikom!« je tarnal ujec.

»Zaradi tega bi tudi najrajši izbrala kak lep kraj, kjer mu ne bo dolgočas in kjer bi se domenila s poštnim slom, da bi lahko prestregla vsako pismo.«

»Ali poznate župnikovo pisavo?«

»Kaj je ne bi poznala!«

»No, o tem bova še drugič govorila. Prej moram pogledati razne vodnike... A, čakajte, prav zdaj mi je prišlo na misel: Kaj pravite, če bi odšla z njim v Noirmoutier, krasen in ljubeč otoček, ki ni ravno predaleč? In pred nekaj dnevi mi je rekla Lolita, da je njena mati najela majhno vilo v Chaiseskem gozdu.«

»Res? Potem ni treba več dalje iskati! Župnik bo s svojimi nemarnimi pobji v Lorrainei, Lolita pa v Noirmoutierju! Imenitno!... Samo če

bo to držalo?«

»Mislim, da bo. Vendar bom še natančneje pozvedel.«

»In Lolita je mogoče edina... saj veste, kaj mislim!«

»Vem, vem!«

Spogledala sta se kakor prej pri kosilu...

Strinjast dni za tem so ob osmih zvečer stali na južnem kolodvoru Dominik, njegova mati in ujec. Pri vi oddelek otrok je odhajal na poštne čitnice.

V ozračju je visela dušica soparica, na kolodvoru je sijalo ko razbeljeni peči. Otroci pa se niso menili za vročino. Nagnili so se pred vagon, ki je imel lep napis »Marmousetska kolonija« in je bil samo zanje pripravljen. Komaj so čakali, kdaj bodo lahko planili na vlak.

(Nadaljevanje)